

Спостерігається підвищення агротехнічної ефективності добрив за диференційованого і тривалого мілкового обробітків в сівоzmіні та зниження їх дії за плоско різного розпушування, порівняно з контролем.

Так, за внесення під кукурудзу 20 т/га гною + N₄₀P₆₀K₆₀, 40 т/га гною + N₈₀P₁₂₀K₁₂₀ і 60 т/га гною + N₁₂₀P₁₈₀K₁₈₀ середній приріст урожаю, порівняно з неудобреними ділянками, становив відповідно: за тривалої оранки в сівоzmіні – 3,62; 6,25 і 8,17 т/га кормових одиниць і 0,157; 0,269 і 0,351 т/га перетравного протеїну; за плоско різного розпушування – 3,42; 5,90 і 7,64 т/га кормових одиниць і 0,146; 0,253 і 0,327 т/га перетравного протеїну; за диференційованого обробітку – 3,72; 6,41 і 8,40 т/га кормових одиниць і 0,160; 0,275 і 0,359 т/га перетравного протеїну; за тривалого дискування – 3,86; 6,58 і 8,64 т/га кормових одиниць і 0,167; 0,283 і 0,371 т/га перетравного протеїну.

Встановлено, що з підвищенням кількості добрив ефект від кожного наступного рівня (20 т/га гною + N₄₀P₆₀K₆₀) зменшується. Так, за внесення під кукурудзу 20 т/га гною + N₄₀P₆₀K₆₀ приріст урожаю сухої речовини, порівняно з неудобреними ділянками, склав 3,66 т/га, за 40 т/га гною + N₈₀P₁₂₀K₁₂₀, порівняно з першим (попереднім) рівнем добрив, – 2,73 т/га, за 60 т/га + N₁₂₀P₁₈₀K₁₈₀, порівняно з другим (попереднім) рівнем добрив, – 1,52 т/га.

УДК 633.2/.3:631.8

КУЛИК Р.М., канд. с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРИВ НА ЗЛАКОВИХ ТРАВСТОЯХ ЗА ПІЗНЬООСІНЬОГО ЇХ СКОШУВАННЯ У СИСТЕМІ ПОДОВЖЕНОГО ЗЕЛЕНОГО КОНВЕСРА

Ефективне ведення галузі тваринництва потребує достатнього забезпечення сільськогосподарських тварин повноцінними дешевими кормами. У цьому зв'язку, особливої актуальності набуває проблема запровадження у виробництво лучних, а на пасовищах пасовищних конвесерів з подовженим періодом використання. Ця проблема може бути реалізована шляхом створення на пасовищах “резервних загонів” з запасами кормів з багаторічних трав як економічно вигідніших порівняно з однорічними культурами для використання в жовтні, листопаді і навіть за сприятливих погодних умов у грудні аж до утворення стійкого снігового покриву.

Дослідження проводилися протягом 2008-2012 рр. на території державного підприємства “Дослідне господарство “Чабани” ННЦ “Інститут землеробства НААН” Києво-Святошинського району Київської області.

Мінеральні добрива вносили загальним фоном: фосфорні добрива у вигляді суперфосфату гранульованого – в один строк навесні; калійні (калійна сіль) - рівними частинами в два строки навесні і після першого відчуження травостою; азотні добрива (аміачна селітра) – в три строки навесні та після першого і другого укосів. Перший і другий укоси проводилися у фазі колосіння-початку цвітіння домінуючих злакових видів трав.

Встановлено, що використання злакових травостоїв у пізньоосінній період (жовтень-грудень) з достатнім запасом трави можливе лише за внесення азотних добрив під всі, а особливо під останній цикл використання у дозі N₄₀, що забезпечило продуктивність останнього укосу на рівні 0,42-1,13 т/га сухої речовини. В сумі за три цикли використання за внесення N₁₂₀ на фоні P₄₅K₉₀ в середньому за 2008-2012 рр. одержано продуктивність 5,58-6,89 т/га сухої речовини, що в 2,1-2,3 рази більше порівняно з варіантами без внесення азоту. Більшою була продуктивність у варіантах з початком відростання отави 1.08, ніж 15.07.

Строк проведення останнього циклу використання на сумарну продуктивність впливав лише тенденційно, хоча закономірності, які були в останньому циклі збереглися і в сумі за всі укоси.

Слід відмітити, що за період від 15.08 по 1.12 незалежно від терміну проведення передостаннього скошування травостою наростання біомаси в останньому циклі використання відбувалось до 15.10, після чого відбувалось зниження продуктивності і найменшою вона була при відчуження травостою 1.12.